

Số *08*/CV-CLBNLN

Thái Nguyên, ngày *16* tháng *6* năm 2023

V/v kiến nghị một số giải pháp tháo gỡ
khó khăn trong đào tạo nguồn nhân lực
ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản

Kính gửi: Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo

Ngày 06 tháng 5 năm 2023, Câu lạc bộ khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản tổ chức Hội thảo: **“Đào tạo nguồn nhân lực để phát triển bền vững Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản của Việt Nam”** tại Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Huế, với mục tiêu đánh giá thực trạng và kiến nghị một số giải pháp tháo gỡ khó khăn trong đào tạo nguồn nhân lực ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản cho các học viện, các trường đại học trong bối cảnh hiện nay. Tham dự Hội thảo có đại diện Bộ Nông nghiệp và PTNT, Ban chủ nhiệm Câu lạc bộ và một số trường Đại học thuộc khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản.

Hội thảo đã lắng nghe 04 bài tham luận về thực trạng trong công tác đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu và nhu cầu phát triển bền vững nông nghiệp và nông thôn Việt Nam, đã thảo luận và phân tích những yếu tố ảnh hưởng đến quá trình đào tạo nguồn nhân lực ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản. Cụ thể:

1. Về thực trạng

- Nguồn nhân lực thuộc lĩnh vực Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản thiếu hụt rất lớn so với nhu cầu trước mắt và lâu dài.

- Nhu cầu người học theo khối ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản trong những năm gần đây rất thấp. Kết quả tuyển sinh đại học khối ngành Nông nghiệp - Lâm nghiệp - Thủy sản hằng năm của các học viện, các trường đại học có xu hướng giảm nghiêm trọng (năm 2022, theo số liệu từ Bộ GD&ĐT, khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp tuyển sinh chỉ đạt 0,86%; ngành Thú y đạt 0,51%). Trong khi đó, nhu cầu của các đơn vị tuyển dụng đối với người lao động có trình độ từ Cao đẳng trở lên rất cao (xấp xỉ 46.000 người/năm), nhưng thực tế số lượng tuyển sinh hằng năm chỉ đáp ứng được khoảng 11,2% so với nhu cầu.

- Đầu tư cho giáo dục và đào tạo của Việt Nam rất thấp, ước tính đạt 0,23% GDP hay 4,9% tổng chỉ tiêu công cho giáo dục (thực tế là 12.000 tỷ VNĐ).

- Chưa tạo môi trường cạnh tranh công bằng bình đẳng, minh bạch.

2. Nguyên nhân của những hạn chế, khó khăn trong đào tạo nguồn nhân lực ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản

- Ngành học Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản chưa có sức hấp dẫn đối với người học, thế hệ Gen Z thích theo hướng kinh doanh và công nghệ hoặc xuất khẩu lao động.

- Tâm lý của học sinh sợ vất vả và dễ gặp rủi ro khi học ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp.

- Thu nhập cho lao động ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản thấp, chỉ bằng 50% các ngành công nghiệp, dịch vụ.

- Chưa có chính sách hỗ trợ trong đào tạo và phát triển nguồn nhân lực ngành Nông - Lâm nghiệp, Thủy sản.

- Vấn đề tự chủ của các trường khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản gặp nhiều khó khăn.

- Chưa có chính sách đặt hàng đào tạo cho các ngành Nông - Lâm nghiệp truyền thống.

- Vấn đề học bổng và học phí chưa được quan tâm.

Để sớm có giải pháp giải quyết những khó khăn trong đào tạo nguồn nhân lực ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản trong giai đoạn hiện nay, Câu lạc bộ khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản có một số kiến nghị gửi đến Bộ Giáo dục và Đào tạo như sau:

(1) Cần tạo cơ chế phát triển các trường đại học thuộc khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản theo hướng đa ngành đảm bảo theo nhu cầu xã hội và đáp ứng thực tiễn phát triển, giảm rủi ro trong công tác tuyển sinh.

(2) Có chiến lược và chính sách phù hợp cho hệ thống truyền thông nhằm chỉ đạo, định hướng thông tin cho xã hội, đặc biệt là giới trẻ có nhận thức đúng về vai trò quan trọng của Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản trong giải quyết các thách thức toàn cầu về lương thực và môi trường.

(3) Tham mưu, đề xuất với Chính phủ có chính sách tăng cường đầu tư và có chính sách đặt hàng đào tạo đối với những ngành nghề truyền thống thiết yếu và khó tuyển sinh như: Khoa học cây trồng, Khoa học đất, Lâm nghiệp, Chế biến lâm sản, Chăn nuôi, Thủy sản...

(4) Kiến nghị với Chính phủ thành lập Quỹ học bổng/kinh phí cấp bù ngân sách cho các trường đại học để hỗ trợ học phí và học bổng cho các sinh viên theo học nhóm ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản như với sinh viên ngành Sư phạm (theo Nghị định 116/NĐ-CP ngày 25/6/2020 về chính sách hỗ trợ tiền đóng học phí, chi phí sinh hoạt đối với sinh viên sư phạm).

(5) Có chủ trương, kế hoạch để các trường đại học cùng tham gia công tác giảng dạy môn học Công nghệ ở các trường THPT để nâng cao nhận thức và định hướng nghề nghiệp cho học sinh về khối ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản;

(6) Sớm xây dựng đề án trình Thủ tướng Chính phủ ban hành chính sách hỗ trợ, chính sách thu hút thí sinh vào học khối ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản và tăng cường năng lực cho một số trường trong khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản.

(7) Chưa đưa 02 trường đào tạo thuần về Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản (gồm Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên và Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Huế) vào diện phải tự chủ tài chính, và trước mắt Bộ ưu tiên tăng phân bổ kinh phí chi thường xuyên và tăng cường đầu tư cơ sở vật chất cho 2 trường này.

Trên đây là ý kiến kiến nghị của Câu lạc bộ khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản trình Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Câu lạc bộ rất mong nhận được sự quan tâm của Bộ Giáo dục và Đào tạo về những khó khăn trong đào tạo nguồn nhân lực ngành Nông nghiệp, Lâm nghiệp và Thủy sản trong bối cảnh hiện nay và sớm có giải pháp cùng các Học viện, các trường đại học tháo gỡ những khó khăn trên.

Trân trọng cảm ơn !

Văn bản phản hồi xin được gửi đến: PGS. TS. Lê Minh - Thư ký Câu lạc bộ khối đào tạo Nông nghiệp, Lâm nghiệp, Thủy sản (Địa chỉ: Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên, xã Quyết Thắng - TP. Thái Nguyên - tỉnh Thái Nguyên) hoặc gửi qua email: leminh@tuaf.edu.vn.

Nơi nhận: *leb*

- Như kính gửi;
- Hiệp hội ĐHCĐVN (để b/c)
- Lưu: TK

TM. BCN CÂU LẠC BỘ
CHỦ NHIỆM
CÂU LẠC BỘ
KHỐI ĐÀO TẠO NÔNG NGHIỆP,
LÂM NGHIỆP, THỦY SẢN
HIỆP HỘI ĐHCĐVN
GS. TS. Nguyễn Thế Hùng